

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ
ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ АГРАРЛЫҚ ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ АГРАРНЫЙ
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ**

**MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF
THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
KAZAKH NATIONAL AGRARIAN RESEARCH UNIVERSITY**

**«БИЗНЕСТІ БАҒАЛАУ: ЗАМАНАУИ ТӘСІЛДЕР»
тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық
конференцияның материалдары
07 желтоқсан 2022 ж.**

**«ОЦЕНКА БИЗНЕСА: СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ»
Материалы международной научно-практической конференции
07 декабря 2022 г.**

**"BUSINESS VALUATION: MODERN APPROACHES"
Materials of the international scientific and practical conference
07 December 2022**

АЛМАТЫ 2022

УДК330
ББК65
О-93

Под общей редакцией заведующей кафедры «Учет, аудит и финансы» PhD. асс. профессора Бердимурат Н.

Редакционная коллегия:

Серикбаева С.Г., Бейсенбаева А.К., Евескина Ж.Т., Асанова А.Б., Кадырбекова М.Б., Шегір Ғ.Б., Абдимолдаева А.У., Амангелды А.А., Жаманкараев Ж.С., Тубаев К.А.

«Оценка бизнеса: современные подходы»

материалы межд. науч.-практ. конф. – Алматы: КазНАИУ, 2022.- 574 с. – Англ., каз., рус.

ISBN 978-601-241-984-9

В данном сборнике рассматриваются актуальные в современных рыночных условиях и социальные, рыночно значимые вопросы на основе системной модели, позволяющей проводить отчетность, аудит и анализ методов оценки бизнеса и эффективные управленческие аспекты бизнеса.

Экономист-мамандарға, АӨК ұйымдарының басшыларына, оқытушылар мен студенттердің кен ауқымына арнаған.

CLASSIFICATION OF HOTELS IN BUSINESS DEVELOPMENT

Toyirova Sarvinoz Atoevna
Bukhara State University, Uzbekistan
Choriyev Rahimjon
bachelor of BukhSU,
Department of Tourism and Hotel Management

It is natural that the hospitality market is one of the last markets that began to develop actively in the developed countries of the post-Soviet economy. If this happened in the countries of Eastern Europe, it is as true for Uzbekistan. When large private capital began to form in the country, the first investors thought about the most relevant markets of that time - residential and commercial real estate.

In the post-restructuring years, the tourism industry worked to "export" more tourists than to "import." First, as soon as it became possible to freely enter and leave the country, many Uzbekistans discovered Turkey, Egypt, Bulgaria and other foreign resorts. Secondly, the flow of foreigners to Uzbekistan grew very slowly, due to the lack of a well-functioning tourism system in the country and the low number of business trips. Therefore, the hotel business has proven its attractiveness for investments over the past five to seven years, which is evidenced by the significant increase in the activity of developers in the market. But it is too early to call it a boom. The main investments are still in other, more demanding and quick-paying markets. If the payback period for business centers and shopping centers is on average three to six years, the return on investment in hotels occurs only after six to eight years. As demand in other commercial real estate markets declines, these markets attract investors first.

The second reason why the hotel business is not developing quickly is related to the complexity of this segment in development. At the initial stage, the developer must have a consultant or an operator - a management company. The need to

hire a management company is related to the need to organize professional management and ensure the necessary sales volume. Choosing a management company is, first of all, an important step that determines the success of the project. The reputation of a well-known brand, effective management, network expansion - all this increases the capitalization of the project, ensures its profitable sale in the future. The hotel business requires much more costs at the stage of putting the facility into operation. The requirements are such that, relatively speaking, there should be ashtrays on the tables. And, nevertheless, today those developers who have entered the hotel business have a premium.

The rapid development of financial markets is of great importance for promoting investment in the hotel sector. Investment funds and banks appeared in Uzbekistan, ready to lend and invest in hotel projects. They allow you to build a hotel not only for your own money. The bank will not refuse a loan if the development of the project is carried out by an experienced developer with a good legal title, and an experienced operator is involved in the management. As collateral, banks accept the project itself from developers, i.e. rights to a land plot and an object of unfinished construction. Banks are even more willing to lend to hotel projects after the completion of construction, i.e. the completion of the project allows you to take a loan for a long period (up to 10 years). Investment funds have appeared that are ready to buy both built objects and certain options for the completion of these objects. Thus, if the object is built with own funds and you have to wait for the return of invested funds through the operation of the hotel, then the payback period is quite long. But this period can become much shorter if the investor attracts banks or if he is ready to sell the object to the fund after the construction is completed. Today, the profitability of the hotel business in Uzbekistan is higher than in Europe.

The emergence of new international brands on the domestic market and the development of national management companies undoubtedly contribute to the growth of interest in the construction of hotel complexes on the part of private investors.

One of the main directions of tourism activity is the solution of issues related to the provision of tourists with accommodation facilities. Today, a global hotel chain can satisfy every taste.

Tourist accommodation facilities are any facilities that provide tourists with occasional or regular overnight stays.

International practice has adopted the Standard Classification of Tourist Accommodation Facilities, developed by WTO experts, according to which all accommodation facilities are divided into two main categories: collective and individual.

A collective accommodation facility is any facility that regularly or occasionally provides tourists with overnight accommodation in a room or other accommodation; however, the number of numbers that it has exceeds the minimum determined by each country independently (for example: in Russia - 10 numbers, in Italy - 7). Moreover, all rooms in this enterprise must be subject to a single management, be grouped into classes and categories in accordance with the services provided and the equipment available.

GROWTH RATE OF TOURISM INFRASTRUCTURE			2017	2018	2019	2020	2021	2022
	HOTELS	114	126	142	155	160	171	
	HOSTELS		0	6	30	35	5	54
	GUEST HOUSES		8	36	163	180	200	202
	TOUR OPERATORS		41	56	115	118	121	121
	GUIDES		55	110	211	232	241	252
	RESTAURANTS		18	21	68	72	85	92
	TRANSPORTATION		18	94	244	264	281	281

Table 1. Growth rate of tourism infrastructure

Source: www.uzbektourism.uz

Collective accommodation facilities include:

- hotels and similar accommodation facilities;
- specialized institutions;
- other accommodation establishments.

Let us consider in more detail the characteristic features of hotels as accommodation facilities. Hotels have the following features:

1. Consist of numbers, the number of which exceeds a certain minimum, have a single leadership.
2. They provide various hotel services, the list of which is not limited to daily bed making, room and bathroom cleaning.
3. Grouped into classes and categories according to services provided, equipment available and country standards.
4. Not included in the category of specialized institutions.

Depending on the specific equipment and features of the services provided, hotels include general purpose hotels, apartment-type hotels, motels, roadside hotels, resort hotels, accommodation clubs, etc.

The next group consists of establishments similar to hotels that have a room stock and provide a limited list of mandatory services (including daily bed making, room and bathroom cleaning). These include boarding houses, furnished rooms, tourist hostels, etc. Specialized establishments providing hospitality services (with a single management) are also designed to serve tourists. They don't have numbers. Here, the initial unit can be a dwelling, a collective bedroom, a playground. In addition to providing accommodation services, they perform other specialized functions: health improvement, active recreation services for a certain category of guests. For example, health-improving institutions (health resorts, resorts, sanatoriums, health-improving "farms", etc.), labor and recreation camps, accommodation in public modes of transport (trains, ships), congress centers.

The function of providing places for overnight stays in health resorts, sanatoriums, resorts is not the main one. First of all, it is necessary to treat and prevent the morbidity of visitors with the involvement of natural factors (climate, sea, mineral water, etc.). Material and spiritual influences on the human body include the

elimination of the usual conditions of work and rest, the enrichment of visitors with new experiences. Along with treatment, food, recreation, sports, life and, of course, overnight stays are organized.

References:

1. Atoevna T.S., Kodirovna B.S., Oktyamovna A.S. Features and methods of formation of the cost of tour packages // Academy, 2020. № 12 (63).
2. Oktyamovna A.S., Atoevna T.S., Kodirovna B.S. The role of animator to the development of tourism animation activities // Academy, 2020. № 12 (63).
3. Kodirovna B.S., Atoevna T.S., Oktyamovna A.S. Main features of advertising in tourism // Economics, 2020. № 4..
4. Khurramov O.K. The role of the tourism sector in the digitalization of the service economy // Economics and Innovative Technologies, 2020. Т. 2020. № 1. P. 6.
5. Yavmutov D.Sh. Opportunities for the development of non-traditional tourism in Bukhara / /International scientific review of the problems of economics and management, 2020. P. 16-21.
6. Kayumovich K.O. et al. Directions for improvement digital tourism and tourism info structure in Uzbekistan // Journal of Critical Reviews, 2020. Т. 7. № 5. P. 366-369.
7. Kayumovich K.O. et al. Opportunities of mobile marketing in tourism // Journal of Critical Reviews, 2020. Т. № 12. P. 94.
8. Dilmonov K.B. Classification and types of tourism // International scientific review, 2020. № LXX.

УДК. 330.34;330.35

**ЭКОНОМИКА АЗЕРБАЙДЖАНА В УСЛОВИЯХ
ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ**

Тагиев Ариф Мамедгасан оглы,
ст. пред. кафедры экономики
Мингечевирского Государственного
Университета. Азербайджан

МАЗМҰНЫ

	Ибрагимов П.Ш.	Алғысөз	2
I	"Бизнесті басқару" бағыты бойынша кадрларды даярлау мәселелері Проблемы подготовки кадров по направлению «Бизнес управление» Problems of personnel training in the direction of "Business management"		
1	Абызбаева А.М.	Заманауи кадрларды даярлаудың маңызы	5
2	Бархитова Ж.Ш.	Ақпараттық технологиялар арқылы кадрлардың біліктілігін арттырудың заманауи тәсілдері	10
3	Кубенкулова Л.К.	Развитие центров распространения инновационных знаний в агропромышленном комплексе РК	16
4	Оспанқызы Л. Молдакенова Е.	Қызметкерлерді бағалау үшін оқыту мен дамытудың маңыздылығы	21
5	Karbetova Sh.R. Karbetova Z.R. Berdimurat A.	Modern conditions of motivational personnel management	26
6	Сапарбек Ж.К. Амренова Ф.К.	Персоналды дамытуды басқару еңбек тиімділігінің өсу факторы ретінде	31
7	Тожиева М.В.	Способы управления персоналом на примере опыта Южной Кореи	36
8	Kurbanova M.X.	Sustainable development of shrines across Bukhara based on knowledge dissemination	41
9	Khayrilloev S. B.	Efficient ways to tackle the problems of training of	45

		personnel in the direction of "business and management"	
10	Жанкубаев Б.А.	Подготовки кадров по оценочной деятельности проблемы и пути решения	48
II	Орталық Азия елдерінің экономикасының дамуына макроэкономикалық факторлардың әсерін бағалау Оценка влияния макроэкономических факторов на развитие экономики стран Центральной Азии Assessment of the impact of macroeconomic factors on the economic development of Central Asian countries		
11	Муравьева О.В., Петров И.А., Эльдиева Т.М.	Вызовы и возможности, стоящие перед экономикой Центральной Азии в 2022 году	54
12	Akhrorova N. U. Khusanov R.U.	The role of international business in the development of youth tourism and travel	58
13	Bezuhla L.S.	Inclusive tourism as a social direction of tourism business development	64
14	Bieloborodova M.V.	Ways of formation of ecological consciousness in the tourism business	67
15	Fridman D.G., Herasymenko T.V.	Improvement of the investment activity of the utility company based on public-private partnership	71
16	Нифталиев Н.Ф.	Риски присущие промышленным предприятиям Азербайджана в условиях цифровой экономики и пути их оптимизации	76
17	Toyirova S.A. Choriyev R.	Classification of hotels in business development	83

18	Тагиев А.М.	Экономика Азербайджана в условиях глобализации мировой экономики	87
19	Dombrovska O. A. Grek M. A.	Business value assessment in integration processes	93
20	Ганибаев И.Ш.	Необходимость и значение оценки себестоимости услуг автотранспортных предприятий в условиях цифровизации	98
21	Кинашева Ж.Б. Дюсентаева А.	Арт-бизнесі цифрландырудың заманауи мәселелері	104
22	Турекулова Д.Е Молдакенова Е.К	Макроэкономикалық факторлардың бизнесті бағалауға тигізетін әсері	113
23	Алиева С.М. Маметай Ұ.А.	Қазақстан экономикасындағы әлеуметтік қорғаудың маңызы	118
24	Имодинов Х.С	Совершенствование системы управления рисками предпринимательских структур	123
25	Muminova E.A.	The effectiveness of the use of blockchain technologies in sectors of the national economy	127
26	Намазова А.М.	Роль инвестиций в бизнесе с целью решения социальных проблем	132
27	Uraimjonov A. Ismailov N. Mamiraliev K Ruziev K.	A tool for solving health problems in Uzbekistan-the business of introducing water filters	136
28	Рузиева Г.Ф.	Роль ремесел в	146

		формировании национального туристского бизнеса	
29	Жамбыл Ә. М.	Бизнестегі басқару жүйесінің тиімділігі және оған әсер ететін факторлар	152
30	Саламов И Жанибеков Ф.Б.	Роль совместных предприятий в обеспечении экономической-социальной эффективности и их возможности	157
31	Dushanova Y	Economic basis of creating tourist clusters (european experience)	161
32	Kylyshpaeva S.H	Budgeting and insurance of occupational safety at the enterprise	165
33	Уракова Д.Б. Равшанов Ш.Ш.	Возможности инновационного гостиничного бизнеса	170
34	Зинин В.А.	Основные понятия и виды деятельности социально ориентированных некоммерческих организаций на территории России	174
35	Амангелді Ә.Б.	Социальное предпринимательство в РК	179
36	Ауезова А.Е., Дуйсенбаева Б.Б.	Особенности выплаты компенсации(премии) по депозитам физических лиц	186
37	Базарбаева Ж.А.	Пути повышения и оценка конкурентоспособности сельского хозяйства	193
38	Дуйсенбаева Б.Б. Сугурова А.Ж.	Кәсіпорынның инвестициялық тартымдылығы және оны	199

	Танирбергенова Г.Б.	бағалаудың теориялық негіздері	
39	Есимбекова С.	Сүт және сүт өнімдері нарығын дамыту үрдісі	205
40	Алиева С.М. Маметай Ұ.А.	Қазақстан Республикасында әлеуметтік қорғауды дамыту	209
41	Мұхтар Е.Ұ. Серікова Б.Н. Жаугашарова Ә.Ж.	Үй шаруашылықтарының табысы, оның экономикалық маңызы мен құралу көздері	214
42	Маулина Н.Х. Сулейменова Г.Н. Жадыгерова А.Т.	Тиімді бизнес орта қалыптастыру және оның атқаратын қызметтері	219
43	Серик С.К. Исаева А.Т.	Состояние рынка страховых услуг в Евразийском экономическом союзе	225
44	Тленчиева М.Ж. Лапбаев С.Ш.	Шет елдердегі тұтынушылық несиелеудің ерекшеліктері	231
45	Тоқсын Ж.	Вопросы продовольственной безопасности РК	241
46	Тукешев С.С. Дуйсенбаева Б.Б.	Риск-менеджмент как система управления финансовыми рисками	245
47	Мустафаев В.С.	Роль консалтинговых компаний в бизнес-среде в Азербайджане	251
III	Бизнесті бағалаудың теориялық және практикалық мәселелері Теоретические и практические проблемы оценки бизнеса Theoretical and practical problems of business valuation		

48	Чайковская Л.А.	Ключевые концепции учета в оценке стоимости бизнеса	256
49	Bondarenko L. Domina D.	Enterprise business management in modern economic conditions	262
50	Anopriienko T.V. Fedorova A.Yu.	Land valuation for accounting purposes	266
51	Yurchyshyna L.I.	The state end peculiarities of tourism in Ukraine under martial law	269
52	Мокроусова Д.Д. Сыздыкова Д.И.	Теоретические и практические проблемы оценки бизнеса	274
53	Koshkalda I.V. Ryasnianska A. M	Business assessment in terms of uncertainty: challenges and opportunities	282
54	Pilicheva M.	The components of compensation for compulsory purchases of a land plot	286
55	Кыдырбек-Улы А.Б. Рустемов I. A.	Экономикалық айналыс фазаларында бағалау әдістерінің ерекшеліктері	289
56	Ұлықпан А. Аманкелды А.Ә.	Бизнесті бағалаудың теориялық және практикалық мәселелері	293
57	Айтқұлова А. Бейсенбаева А. К.	Основные подходы и методы оценки стоимости транспортных средств	299
58	Курманғалиев А.А.	Проблемные вопросы в оценке бизнеса	305
59	Саламов И. Казакова З.С, Назарова М.Ш.	Роль бизнеса в экономических-социальных перспективах удовлетворения спроса на продовольственные товары	308

60	Аскергелды М.	Совершенствование методов оценки стоимости бренда	312
61	Сеидахмет Н.Г. Бейсенбаева А.К.	Бренд - это инструмент для повышения стоимости компании	320
62	Мауталиев Н.	Влияние макроэкономических факторов на оценку рынка недвижимости	326
63	Panukhnyk O.	Business sustainability and security: innovative approaches to assessing opportunities for eliminating fraud manifestations	330
64	Баймолдаева М.Т.	Анализ стратегических альтернатив. оценка стратегии	336
65	Болатбекқызы А. Бердимурат Н.	Системный подход к формированию, оценке и использованию инвестиционного потенциала объектов коммерческой недвижимости	345
66	Ермухамет Т.М. Бердимурат Н.	Показатели финансового состояния в период пандемии COVID-19	352
67	Жангирова Р.Н. Бердимурат Н.Б.	Оценка бизнеса – необходимый инструмент управления стоимостью предприятия в рыночных условиях	365
68	Исебаев М.Б.	Эффективность производства конкурентоспособной сельскохозяйственной	371

		продукции в Алматинской области	
69	Ким Е.Р. Нурмаганбетова А.З.	Банктің несиелік тәукелін басқарудың негізгі құралы ретінде несиелік портфельдің сапасын талдау («Форте банк» АҚ мысалында)	377
70	Нуржанкызы А. Тайгашинова К.Т.	Направления совершенствования системы государственного аудита в Республике Казахстан	382
71	Рахым Б. А. Жангирова Р.Н.	Шетел инвестициясын мемлекеттік реттеудің шетелдік іс-тәжірибесі	390
IV	Цифрландыру жағдайында есепке алу-ақпараттық және аудиторлық-бақылау жүйесін дамыту мәселелері Проблемы развития учетно-информационной и аудиторско-контрольной системы в условиях цифровизации Problems of development of accounting and information and audit control system in the conditions of digitalization		
72	Алибекова Б.А.	Зарубежный опыт использования информационных систем в государственном аудите	398
73	Мамажонов А.Т.	Организационно-методические аспекты учета и анализа финансовых результатов	404
74	Тойлыбек Т.Ф. Қазбек Қ.Ж	Бухгалтерлікт есепте және қаржылық есептілікте ХҚЕС-тын қолдану кезеңдері	414
75	Досаева А.Ж.	Особенности проведения	419

	Молдахожаяв Ш.Ш	аудита налоговых обязательств в соответствии с изменениями в законодательных актах РК	
76	Гедимли Н.А.	Основные методы проведения аудиторских проверок в организации	425
77	Ерланқызы І. Шаримхан А.	Дебиторлық берешек есебі және оны рәсімдеудің маңызы	432
78	Тойлыбек Т.Ф. Шаменова Г.Ш	Кәсіпорында халықаралық бухгалтерлік этикасының қолданылуы	437
79	Китапова К. Бекжанова Г.А.	Негізгі құралдарының қозғалысын талдау	442
80	ТойлыбекТ.Ф. Мусрепова С.Т	Қаржылық есептіліктің шетелдік тәжірибеде даму ерекшелігі	446
81	Досаева А.Ж. Гених В.Д.	Аудит процессов банкротства и ликвидации компании в РК	452
82	ТойлыбекТ.Ф. Шертаев А.А	Бухгалтерлік есебінің және қаржылық есептілігін дамытудың негізгі бағыттары	457
83	Бекова Р.Ж. Мячина В. А	Анализ финансовой устойчивости и эффективности бизнеса	463
84	Байдаулетов М.Б. Жәңгір А.Н.	Кәсіпорынның қаржылық есептілігі аудитінің әдістемелік аспектілері	469
85	ТойлыбекТ.Ф. Умиртаев Е.Е.	Халықаралық стандарттың Қазақстандағы кемшіліктері және болашағы	477

V	Бухгалтерлік есеп, аудит және қаржы үшін цифрландыру жағдайында бағалаудың ролі мен маңызы Роль и значение оценки для учета, аудита и финансов в условиях цифровизации The role and significance of assessment for accounting, auditing and finance in the context of digitalization		
86	Аликулов А.И.	Методологические проблемы оценки имущества хозяйствующих субъектов в бухгалтерском учете в условиях цифровой экономики	482
87	Парпиева Н. Р. Жумалиев Т.Ж.	Цифровая трансформация экономики Кыргызской Республики	488
88	Ерболатова С.Ж. Ахметова А.Б.	Сущность и значение оценки деятельности предприятия в современных условиях	494
89	Sayfulayeva M.S.	The efficiency of digitalization in promoting sustainable tourism in Uzbekistan	498
90	Гемаев А.Д., Кукушина О. С.	Современные тенденции , проблемы и риски цифровой экономики	503
91	Абдраман З.Т. Казбекова Ж.Ш	Кәсіпорындағы шығындарды цифрлық технологиялар арқылы азайту	510
92	Погосян В.Р. Чжан Ж. Канищева Н.А.	Влияние цифровой экономики в эпоху информационных технологий и больших данных на традиционный аудит	515
93	Иноятов.С.Б, Ашуров М	Роль и значение цифровых технологий в процессе	520

		управления крупными фермерскими хозяйствами по возделыванию хлопчатника	
94	Салимова С.Ф. Асатова Л.	Важность веб-сайтов в продвижении гостиничного бизнеса	526
95	Кудайбергенова С.	Оценка эффективности инвестиций в сельское хозяйство РК	530
96	Бердимурат Н. Амангелді А.Ә	Цифрландыру жағдайында есепке алу - ақпараттық және аудиторлық-бақылау жүйесін дамытудың негізі-есепке алудың уәкілетті нысаны	535
97	Нурматов О. Т.	Особенности учета нематериальных активов в условиях модернизации экономики	544
98	Катшыбеков Р	Оценка в веке цифровизации	548
99	Әлі Б	Вопросы устойчивого и конкурентного развития АПК РК	550
100	Лю Я	Современное состояние развитие рынка зерна в РК	557

УДК 330

ББК 65

О-93

Бердимурат Назимгуль

«ОЦЕНКА БИЗНЕСА: СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ»

Материалы международной научно-

практической конференции 07-08 декабря 2022 г.

ISBN 978-601-241-984-9

ISBN 978-601-241-984-9

